

Izvedbeni plan

Studijski odjel	Povijesti	Godina studija	1.
Akadska godina	2012./2013.	Semestar	Ljetni

I. OSNOVNI PODACI O PREDMETU

Naziv predmeta	Hrvatske zemlje od 16. do kraja 18. stoljeća		
Kratica predmeta	POVP2-3	Šifra predmeta	97955
Status predmeta	Obvezni	ECTS bodovi	4
Preduvjeti za upis predmeta	Nema		
<i>Ukupno opterećenje predmeta</i>			
Vrsta nastave	Ukupno sati	Vrsta nastave	Ukupno sati
Predavanja	30	Seminari	15
Mjesto i vrijeme održavanja nastave	Predavaonica 1, petkom 10.00–13.00		

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj predmeta

Ime i prezime Ivan Bulić

Akademski stupanj Doktor znanosti

Stručni naziv Docent

Kontakt e-mail ivan.bulic@unicath.hr

Telefon +385 (1) 3706 638

Konzultacije Ponedjeljkom i petkom 13.00–14.00, kabinet 313

III. DETALJNI PODACI O PREDMETU

Jezik na kojem se nastava održava Hrvatski

Opis predmeta

Ciljevi: Upoznati studente s osnovnim društveno-kulturnim fenomenima i procesima u ranonovovjekovnoj Hrvatskoj. Osposobiti ih za kritičko i interpretacijsko razumijevanje predmetnog razdoblja i produbljeno povijesno razmišljanje uopće. U okviru seminarske nastave cilj je osposobiti studente za samostalan rad s referentnom literaturom i manje zahtjevnom izvornom građom, kao i razviti pismene i usmene prezentacijske vještine.

Sadržaj: Kolegij kronološki obuhvaća razdoblje od osmanlijskih osvajanja Hrvatskih prostora u 16. stoljeću do modernizacijskih reformi Josipa II. Uz tumačenje navedene periodizacije najprije je potrebno upoznati studente s događajnim okvirom i pojmovnim aparatom koji će poslužiti kao polazište za daljnje spoznaje. Kako je u tom razdoblju hrvatski prostor bio razjedinjen kroz različite političke, društvene i kulturne sustave (Banska Hrvatska, Vojna krajina, mletačka Dalmacija, Dubrovnik, Istra i prostor pod osmanlijskom upravom), potrebno je istaknuti i komparativno raščlaniti posebnosti društveno-kulturnog razvoja koje proizlaze iz te podijeljenosti. Isto tako valja naznačiti i one događaje i procese koji su nadilazili političku i prostornu razjedinjenost te koji su pridonosili stvaranju cjelovitog hrvatskog identiteta. mogu se specificirati sljedećim sadržajnim okvirom: politička podijeljenost hrvatskih zemalja u 16., 17. i 18. stoljeću, uprava i društveno ustrojstvo na hrvatskom prostoru, demografska slika novovjekovne Hrvatske, etničke i vjerske promjene u strukturi stanovništva,

gospodarska obilježja ranog novovjekovnog razdoblja, društvene elite i njihovo značenje, dinamika socijalnih odnosa, modernizacijske reforme, urbani razvoj Hrvatske, kulturno stvaralaštvo u novovjekovnoj Hrvatskoj, građanska kultura i kultura društvenih elita, kontinuitet i diskontinuitet u ranom novom vijeku, kompleksnost historiografskog pojmovlja hrvatskog ranog novovjekovlja (apsolutizam, refeudalizacija, prosvjetiteljstvo).

Literatura

Obvezna	F. Šišić, <i>Pregled povijesti hrvatskoga naroda</i> , Zagreb 1975.; M. Bogović, <i>Katolička Crkva i pravoslavlje za mletačke vladavine</i> , Zagreb 1993.; S. Antoljak, <i>Hrvatska historiografija</i> , Zagreb 2004. (odabrana poglavlja); F. Šanjek, <i>Kršćanstvo na hrvatskom prostoru</i> , Zagreb 1991.; <i>Povijest Hrvata, od kraja 15. stoljeća do kraja Prvog svjetskog rata</i> , Zagreb 2005.; N. Budak, <i>Hrvatska i Slavonija u ranome novom vijeku</i> , Zagreb 2007.; J. Vrandečić i M. Bertoša, <i>Dalmacija, Dubrovnik i Istra u ranome novom vijeku</i> , Zagreb 2007.; N. Moačanin, <i>Turska Hrvatska</i> , Zagreb 1999.; N. Moačanin, <i>Slavonija i Srijem u razdoblju osmanske vladavine</i> , Slavonski Brod 2001.
Dopunska	D. Pavličević, <i>Hrvati i Istočno pitanje</i> , Zagreb 2007.; K. Kaser, <i>Slobodan seljak i vojnik (povojačeno društvo 1754.–1881.)</i> , Zagreb 1992.; M. Valentić, <i>Vojna krajina i pitanje njenog sjedinjenja s Hrvatskom 1849.–1881.</i> , Zagreb 1981.; K. Jurišić, <i>Katolička crkva na Biokovsko–neretvanskom području</i> , Zagreb 1972.; <i>Hrvatske županije kroz stoljeća</i> , Zagreb 1996.; <i>Društveni razvoj u Hrvatskoj (od 16. do početka 20. stoljeća)</i> , Zagreb 1981.; I. Beuc, <i>Povijest institucija državne vlasti u Hrvatskoj (1527–1945)</i> , Zagreb 1969., <i>Historija naroda Jugoslavije</i> , sv. 2. Zagreb 1959.; A. Fortis, <i>Put po Dalmaciji</i> , Split 2004.; I. Lovrić, <i>Bilješke o putu po Dalmaciji opata Alberta Fortisa</i> , Zagreb 1948.; N. Klaić, <i>Društvena previranja i bune u Hrvatskoj u XVI i XVII stoljeću</i> , Zagreb 1975.; E. Bauer, <i>Hrvati u Tridesetgodišnjem ratu</i> , Zagreb 1941.; G. Stanojević, <i>Dalmacija u doba Morejskog rata 1684–1699.</i> , Beograd 1962.; J. A. Soldo, <i>Sinjska krajina u 17. i 18. stoljeću</i> , sv. 1. Sinj 1995.; <i>Grimanijev zakon: zakon za dalmatinske krajine iz 1755./56.</i> , Zagreb 2005.

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaže se	Da	Isključivo kontinuirano praćenje nastave	Ne	Ulazi u prosjek	Da
Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita		<ol style="list-style-type: none"> 1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu; 2. Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana pisana verzija; 3. Stjecanje minimalnog uspjeha od 25% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – kumulativno ostvareno putem seminarskih obveza i dva kolokvija. <ul style="list-style-type: none"> • Za studente koji su se na studij upisali u ak. god. 2010./2011. i 2011./2012. kao preduvjet za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita vrijede točke 1. i 2., dok se točka 3. na njih ne odnosi. 			
Način polaganja ispita		<ol style="list-style-type: none"> 1) Nastavne aktivnosti – seminarske obveze; 1. kolokvij (pismeni) i 2. kolokvij (pismeni); 2) Završni ispit (usmeni). 			
Način ocjenjivanja		Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada: dovoljan (2) – 50–59,9% dobar (3) – 60–79,9% vrlo dobar (4) – 80–89,9% izvrstan (5) – 90% i više			

Način stjecanja ocjene:

- a) **Nastavne aktivnosti** – 70% ocjene
  - 1) seminarske obveze – 10%
  - 2) 1. kolokvij – 30%
  - 3) 2. kolokvij – 30%
- b) **Završni ispit** – 30% ocjene
  - 1) usmeni ispit – 30% (*za prolaz je nužno riješiti 50% ispita*)

Način stjecanja ocjene za studente koji su studij upisali u ak. god. 2010./2011. i 2011./2012.:

- a) **Nastavne aktivnosti**
  - 1) seminarske obveze – 10%
  - 2) 1. kolokvij – 30% (*za prolaz je nužno riješiti 50% kolokvija*)
  - 3) 2. kolokvij – 30% (*za prolaz je nužno riješiti 50% kolokvija*)
- b) **Završni ispit**
  - Za studente koji su položili kolokvije:**
    - 1) usmeni ispit – 30% (*za prolaz je nužno riješiti 50% ispita*)
  - Za studente koji nisu položili kolokvije:**
    - 1) pismeni ispit – 60% (*za prolaz je nužno riješiti 50% ispita*)
    - 2) usmeni ispit – 30% (*položeni pismeni ispit; za prolaz je nužno riješiti 50% ispita*)

Datumi kolokvija 1. kolokvij: 12.04.2013.; 2. kolokvij: 07.06.2013.

Datumi ispitnih rokova ljetni: 12.06.2013., 27.06.2013.
jesenski: 04.09.2013.; 20.09.2013.

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

Tjedan	Tema
1.	Uvodno predavanje – Hrvatska u doba humanizma. Reformacija i katolička obnova
2.	Osmanlijska osvajanja hrvatskog srednjovjekovnog kraljevstva. Mletačka Dalmacija i Osmanlije. Kandijski, Morejski i drugi Morejski ili „Mali“ rat u Dalmaciji.
3.	Sustav obrane od Osmanlija. Od Žigmunda Luksemburgovca do Matije Korvina. Borbe za prijestolje. Nastojanja Habsburgovaca u obrani Hrvatske.
4.	Hrvatska na početku 16. stoljeća. Hrvati i Habzburzi. Habzburzi – hrvatski kraljevi. Cetinski sabor i Sabor u Dubravi. Podvojenost hrvatskog i slavonskog plemstva.
5.	Hrvatske seobe. Gradišćanski i Moliški Hrvati. Seljačke seobe i plemstvo. Doseljenje vlašskog stanovništva – izazovi u očuvanju hrvatstva.
6.	Osmanlijske institucije i organizacija vlasti. Vjersko u temeljima ustroja Carstva. Vojni karakter Osmanske države. Položaj Katoličke crkve u Osmanskom Carstvu. Selo i porezni sustav.
7.	Vojna Krajina – povojačeno društvo.
8.	Društveni sukobi /Bune i otpori. Temeljni uzroci društvenih previranja u Slavoniji i Dalmaciji (razlike u odnosu na strukturu društva). Gospodarska uvjetovanost društvenih pokreta 16. stoljeća.
9.	Hrvati na europskim bojišnicama. Hrvati u Tridesetgodšnjem ratu. Hrvatska nakon preustroja Europe potaknutog Westfalskim sporazumom.
10.	Hrvatska i apsolutistička politika Dvora. Zrinsko Frankopanska urota, Veliki rat za oslobođenje.
11.	Mirovni ugovori i njihove geopolitičke posljedice na hrvatskom ozemlju. Posljedice:

	Seoba Srba pod Arsenijem Černojevićem.
12.	Prosvijećeni apsolutizam. Marijaterezijanske i Jozefinske reforme te njihov mnogostruki utjecaj na hrvatske društvene strukture i teritorijalne odnose na hrvatskom ozemlju.
13.	Hrvatske zemlje između velikomađarskog nacionalizma i austrijskog centralizma. Napoleonova osvajanja u Trojednoj kraljevini i Dalmaciji i nove podjele. Uspon i pad (Francuske Ilirske pokrajine i austrijska Ilirija).
14.	Dubrovačka Republika od 16. do 19. stoljeća. Od uspona do slabljenja i ukidanja. Društvena struktura i institucije, diplomacija, trgovina, brodogradnja, građevinska djelatnost, kultura.
15.	Zaključno predavanje

Seminari

Tjedan	Tema
1.	Uvod u seminar: upute o načinu rada, predstavljanje tema, podjela tema studentima, kako pismeno uobličiti seminar, pojašnjenje obveza vezanih uz seminar.
2.	Marulićeve ideje o evropskom kršćanskom zajedništvu. Hrvatski historiografi - promicatelji prihvaćanja zaključaka Tridentskog koncila/ Matija Vlačić Ilirik.
3.	Osmanski izvori važni za raščlambu hrvatske povijesti. Današnji turski arhivi i njihov značaj za istraživanje hrvatske povijesti. Ivan Lučić Lucius - otac hrvatske historiografije i njegov znanstveno-suradnički krug.
4.	Bernardin Frankopan Modruški"/Oratio pro Croatia - Govor za Hrvatsku (1522)".; Fra Andrija Kačić Miošić: „Razgovor ugodni naroda slovinskoga“, kroničarsko opisivanje o važnijim događajima i zbivanjima napisano za šire narodne mase „koji drugim jezikom govoriti ne znadu“ Fra Filip Grabovac i njegov „Cvit razgovora naroda i jezika iliričkoga aliti rvackoga“.
5.	Demografska kretanja i gospodarske posljedice osmanskih osvajanja.; Promjena socio-kulturnog okruženja hrvatskog prostora.
6.	Proces islamizacije - konfesionalnost i nacionalnost.
7.	Kolokvij
8.	Etnokonfesionalne prilike u Vojnoj krajini: rimokatolicizam, pravoslavlje i grkokatoličanstvo.
9.	Ivan Kukuljević Sakcinski(1816-1889) - „Borba Hrvatah u tridesetstoljetnom ratu“ Kukuljevićeva zasluga: pregledao i koristio THEATRUM EUROPEUM - suvremenu zbirku izvora tj ratnih događaja s kraja 17. st.
10.	Život i djelo Jurja Križanića.
11.	Pavao Ritter Vitezović.
12.	Nikola Škrlec Lomnički.
13.	Adam Baltazar Krčelić.
14.	Ruđer Bošković.
15.	Kolokvij